

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีกระบวนการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามตัวแปร อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานที่ตั้งของที่ทำงาน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ พนักงานสตรีที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 2 แห่ง รวมทั้งสิ้น 51,220 คน ซึ่งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จำนวน 38,850 คน และในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จำนวน 12,370

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ พนักงานสตรีที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 400 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากพนักงานสตรีที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรม ทั้ง 2 แห่ง ตามสัดส่วนของจำนวนพนักงานสตรีที่ปฏิบัติงานอยู่ใน

นิคมอุตสาหกรรมแต่ละแห่งโดยสุ่มจาก นิคมอุตสาหกรรมบางปู จำนวน 300 คน และนิคมอุตสาหกรรมบางพลีจำนวน 100

3. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเรื่องนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นอย่างมีคุณภาพ และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.93

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจาก โครงการบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากนิคมอุตสาหกรรมทั้ง 2 แห่งในจังหวัดสมุทรปราการ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมดังกล่าว

4.2 นำแบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากพนักงานสตรีที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการทั้ง 2 แห่ง ตามกำหนดการที่วางไว้ ซึ่งผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามและขอรับคืนด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนนำมาลงรหัส และจากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ คือสถิติพรรณนา (descriptive statistics) และสถิติอ้างอิง (inferential statistics) ซึ่งจำแนกการวิเคราะห์แต่ละส่วนได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูล ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) จากนั้นแปลความหมายค่าเฉลี่ยเป็นระดับคุณภาพชีวิตการทำงาน จากระดับคุณภาพชีวิตการทำงานระดับต่ำที่สุดไปหาคุณภาพชีวิตการทำงานระดับสูงที่สุด

สำหรับการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ ตามตัวแปรที่กำหนดไว้ใช้ค่าที (t-test for independent sampling) สำหรับกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม และใช้ค่าเอฟ (F-test) สำหรับกลุ่มย่อยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปหากพบความแตกต่าง ก็ทำการทดสอบต่อไปโดยใช้การวิเคราะห์แบบ LSD. (Fisher's Least Significant Differences)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ทำการจัดหมวดหมู่ของคำตอบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันแล้วเจแนบความถี่ของคำตอบ จากนั้นนำเสนอ โดยจัดเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาความถี่น้อย

สรุปผลการวิจัย

ผลของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 21-30 มากที่สุด คิดเป็น 66.0 และมีเป็นสมรสแล้วมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.5 มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.8 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,000-8,000 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.3 ประสบการณ์ทำงาน 1-3 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.5 และมีสถานที่ตั้งที่ทำงานเป็น นิคมอุตสาหกรรมบางปู 75.0

2. คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม มีคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า พนักงานสตรีมีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 7 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อยดังนี้ คือด้านที่ 2 สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X} = 3.50$) ด้านที่ 5 การบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 3.46$) ด้านที่ 7 ความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว ($\bar{X} = 3.30$) ด้านที่ 6 ประชาธิปไตยภายในองค์กร ($\bar{X} = 3.19$) ด้านที่ 3 โอกาสในการพัฒนาความสามารถ ($\bar{X} = 3.02$) ด้านที่ 4 ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ($\bar{X} = 3.00$) และด้านที่ 1 ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ($\bar{X} = 2.81$)

3. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีข้อสรุปดังนี้

3.1 เปรียบเทียบตามตัวแปร อายุ พบว่า พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

3.2 เปรียบเทียบตามตัวแปร สถานภาพสมรส พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

3.3 เปรียบเทียบตามตัวแปร ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกันโดยภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พนักงานสตรีมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน 1 ด้านคือ ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว

3.4 เปรียบเทียบตามตัวแปร รายได้ต่อเดือน พบว่า โดยภาพรวมพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกันโดยภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พนักงานสตรีมีคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน 2 ด้านคือ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน และด้านประชาธิปไตยภายในองค์กร

3.5 เปรียบเทียบตามตัวแปร ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

3.6 เปรียบเทียบตามตัวแปร ที่ตั้งของสถานที่ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีที่ตั้งของสถานที่ทำงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พนักงานสตรีที่มีที่ตั้งของสถานที่ทำงานต่างกันมีคุณภาพชีวิตการทำงานต่างกัน 2 ด้านคือ ด้านสภาพการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ และด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน

4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ

ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ ของผู้ตอบแบบสอบถาม เรียงความถี่จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

4.1 ด้านที่ 1 ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้ ต้องการให้มีการปรับค่าจ้างทุกปี (n = 85) ต้องการเบี่ยชยัน (n = 65) ต้องการค่าจ้างที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจปัจจุบัน (n = 40)

4.2 ด้านที่ 2 สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้ สถานที่คับแคบ (n = 35) ห้องน้ำไม่เพียงพอ (n = 20) อุปกรณ์ในการทำงานไม่พอ/ไม่สมบูรณ์ (n = 20)

4.3 ด้านที่ 3 โอกาสในการพัฒนาความสามารถ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้ อยากรให้มีการพัฒนาทักษะการทำงานเพิ่ม (n = 40) ต้องการเปลี่ยนหมุนเวียนงาน/ไม่จำเจ (n = 35) ต้องการให้ส่งเสริมการศึกษาต่อของพนักงาน (n = 20)

4.4 ด้านที่ 4 ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้ ต้องการความเป็นธรรมในการพิจารณาผลงาน (n = 60) ต้องการความมั่นคงในการทำงาน (n = 55) อยากรให้มีการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง (n = 50)

4.5 ด้านที่ 5 การบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้ ต้องการให้มีบรรยากาศการทำงานที่ดี (n = 50) ไม่อยากให้แบ่งเป็นพรรคเป็นพวก (n = 35) อยากรได้หัวหน้างานที่ดี (n = 20)

4.6 ด้านที่ 6 ประชาธิปไตยภายในองค์กร มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้ อยากรให้ผู้บังคับบัญชามีความเป็นธรรม (n = 50) อยากรให้รับฟังความเห็นพนักงาน (n = 40) อยากรให้เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น (n = 30)

4.7 ด้านที่ 7 ความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มีดังนี้ ต้องการวันลา/วันหยุดประจำปีเพิ่ม (n = 50) อยากรให้จัดหาที่พักใกล้สถานที่ทำงาน (n = 30) อยากรให้มีพื้นที่ออกกำลังกายในโรงงาน (n = 25)

อภิปรายผล

ผลการศึกษาได้ช่วยสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ และมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการศึกษา พบว่า พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ รัตติยา ศุภจิตกุลชัย (2545, หน้า 59-63) ซึ่งศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม : กรณีศึกษา บริษัท ไทยคิควา อินดัสทรีส์ จำกัด” พบว่า พนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้เพราะพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ กับพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม มีระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน คือระดับมัธยมศึกษา และระดับอนุปริญญา/ปวส. เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งกลุ่มคนดังกล่าวเป็นผู้ใช้แรงงานที่มีรายได้ไม่สูงมากนัก โดยได้รับค่าตอบแทน

ตามอัตราค่าจ้างแรงงานปกติ จึงส่งผลให้พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางและสามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ผลการวิจัย พบว่า พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่คะแนนเฉลี่ยด้านนี้มีค่าน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัญญา หอมดี (2550, หน้า 67-71) ซึ่งศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานสตรีในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอประเภทตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานสตรีในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอประเภทตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง และมีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะแรงงานสตรีส่วนใหญ่ได้รับค่าตอบแทนตามกฎหมายแรงงาน หรือค่าแรงขั้นต่ำซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาวะค่าครองชีพในปัจจุบัน พนักงานจึงมีความรู้สึกที่ว่าค่าตอบแทนไม่เพียงพอและยุติธรรม

1.2 ด้านสภาพการทำงานความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ผลการวิจัย พบว่า พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ วไลพร เจริญพร (2546, หน้า 53-55) ซึ่งศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานที่ทำงานเป็นกะในระดับปฏิบัติการ : กรณีศึกษา บริษัท ไทยแวร์ แอนด์ เคเบิล เซอร์วิส เซส จำกัด” พบว่า ด้านสภาพการทำงานความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะระบบการบริหารจัดการ ระเบียบปฏิบัติ และนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงข้อกำหนดต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด เป็นตัวรองรับมาตรฐานขั้นพื้นฐานของผู้ประกอบกิจการในการจัดสภาพแวดล้อมของสถานประกอบการให้เกิดความปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน

1.3 ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ ผลการวิจัย พบว่า พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภูวนัย น้อยภูวงส์ (2541, หน้า 54-87) ซึ่งศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ศึกษากรณีบริษัทมินิแบไทย จำกัด” พบว่า ลักษณะงานและความก้าวหน้า อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะพนักงานสตรีที่ปฏิบัติงานในนิคมอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา และระดับอนุปริญญา/ปวส. มีอายุยังน้อยและยังไม่ได้ศึกษาต่อ ดังนั้น โอกาสในการพัฒนาความสามารถจึงยังมีไม่มากนัก

1.4 ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ผลการวิจัย พบว่า พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ กิรติ อินทปิ่น (2545, หน้า 59-63) ซึ่งศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ : กรณีศึกษา บริษัท สยามบรจักษ์ จำกัด” พบว่า มีระดับความก้าวหน้าและความมั่นคงในงานอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะลักษณะงานของแรงงานภาคอุตสาหกรรมเป็นแรงงานที่ไม่มีการใช้ทักษะมากนัก จึงทำให้ ผู้ประกอบกิจการ หรือเจ้าของกิจการไม่ได้กำหนดช่วงชั้นของตำแหน่งงานให้มากพอสำหรับความก้าวหน้าของพนักงาน อีกทั้งยังสามารถปรับลดหรือเพิ่มกำลังแรงงานในการผลิตได้สะดวกรวดเร็ว จึงส่งผลให้พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมมีระดับความก้าวหน้าและความมั่นคงในงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 การบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ผลการวิจัย พบว่า พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยที่ค่อนข้างสูง สอดคล้องกับ รัตติยา ศุภจิตกุลชัย (2545, หน้า 59-63) ซึ่งศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม : กรณีศึกษา บริษัท ไทยคิกควา อินดัสทรีส์ จำกัด” พบว่า การบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้เพราะการทำงานที่มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน และการทำงานในระบบองค์กรในปัจจุบันมีลักษณะเป็นทีมที่มีตำแหน่งงานเป็นแนวระนาบเดียวกันของสายงานอุตสาหกรรม ส่งผลให้พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ มีการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกันเป็นไปในทิศทางที่ดี

1.6 ด้านประชาธิปไตยภายในองค์กร ผลการวิจัย พบว่า พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ กัญญา หมอดี (2550, หน้า 67-71) ซึ่งศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานสตรีในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอประเภทตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร” พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานสตรี อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ที่เป็นเช่นนั้นเพราะพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่อยู่ในระบบองค์กรที่ผู้ประกอบกิจการมีระบบแบบแผนที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ที่ชัดเจนโดยฝ่ายบริหาร

1.7 ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว ผลการวิจัย พบว่า พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ รัตติยา ศุภจิตกุลชัย (2545, หน้า 44-54) ซึ่งศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม : กรณีศึกษา บริษัท ไทยคิกควา อินดัสทรีส์ จำกัด” พบว่า ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้เป็น

เพราะการทำงานของพนักงานในกลุ่มงานอุตสาหกรรม มีกฎหมายเกี่ยวกับวันหยุดวันลาและสวัสดิการแรงงานขั้นพื้นฐานรองรับนั่นเอง

2. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ

ผลจากการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ ที่มี อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานที่ตั้งของที่ทำงานแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ รัตติยา ศุภจิตกุลชัย (2545, หน้า 44-54) ซึ่งศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรม : กรณีศึกษา บริษัท ไทยคิกควา อินดัสทรีส์ จำกัด” พบว่า อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ และประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ประเสริฐ กลิ่นหอม (2543, หน้า 81-119) ซึ่งศึกษาเรื่อง “คุณภาพการทำงานและสุขภาพจิตของพนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานผสมเสร็จเรือซิเมนต์ไทย” พบว่า อายุงาน สถานภาพสมรส ทำเลที่ตั้งโรงงาน และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพนักงานสายการผลิตที่มีลักษณะงานที่เน้นการผลิตในเชิงปริมาณจำนวนมาก จึงทำให้มีความคล้ายคลึงกันของกลุ่มงานอุตสาหกรรม ส่งผลให้พนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

1.1 ควรปรับค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพื่อช่วยเหลือค่าครองชีพของพนักงานของสตรี ซึ่งอาจเป็นในลักษณะสวัสดิการอื่นๆ ก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นการเพิ่มเงินเดือนเสมอไป เช่น เบี้ยขยัน ค่าข้าว ค่ากะ ค่ารถรับส่ง เป็นต้น ฯลฯ ทั้งนี้เพราะภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันค่าครองชีพในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีความถี่ของข้อเสนอแนะในแบบสอบถามสูงมากแสดงให้เห็นว่ามีความเดือดร้อนจริง

1.2 ควรเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาฝีมือแรงงานให้กับพนักงานสตรีเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน

2. ข้อเสนอแนะต่อพนักงานสตรี

2.1 ควรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปรับใช้กับชีวิตประจำวันมากขึ้น ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี เพื่อการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2.2 ควรใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหาอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ และการเรียนรู้เพิ่มเติมด้านฝีมือแรงงานในด้านต่างๆ หรือการศึกษาเพิ่มเติมในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานให้กับตนเองต่อไป

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรมอื่นๆ

3.2 ควรศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของแรงงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการและในจังหวัดอื่นๆ

3.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานสตรีในนิคมหรือโรงงานอุตสาหกรรมที่มีขนาดประกอบการต่างกัน ว่ามีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกันหรือไม่และในระดับใด

3.4 ควรใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากประชากรที่ต้องการศึกษา

3.5 ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานระหว่าง ชายกับหญิง